

Wydział Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

rok akademicki 2012/2013

Kierunek

przyrodoznawstwo i filozofia przyrody

stopień drugi

studia stacjonarne

Karta przedmiotu: WYBRANE ZAGADNIENIA Z FILOZOFII KOSMOLOGII: CZYNNIK EMPIRYCZNY W KOSMOLOGIACH DEDUKCYJNYCH, CZ. 2				
Forma zajęć:	wykład monograficzny			
Wymiar godzinowy*	semestr zimowy	-	semestr letni	30
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać wymiar godzinowy odrębnie dla każdej formy zajęć				
ECTS	semestr zimowy	-	semestr letni	3
Język przedmiotu	polski			
Forma zaliczenia*	semestr zimowy	-	semestr letni	E
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać formę zaliczenia odrębnie dla każdego typu zajęć				
CEL PRZEDMIOTU				
1.	wskazanie na różne, realizowane w praktyce badawczej, strategie uprawiania kosmologii			
2.	uzasadnienie tezy, że kosmologie dedukcyjne nie są teoriami czysto apriorycznymi			
3.	ukazanie czynnika empirycznego na tle innych kryteriów oceny teorii przyrodniczych			
4.	omówienie problemu uteoretyzowania danych empirycznych			
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI				
1.	podstawowa wiedza dotycząca ogólnej metodologii nauk			
2.	umiejętność analizowania tekstów naukowych			
3.	umiejętność krytycznego myślenia			
EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU				Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia
W kategorii wiedzy				
1.	student posiada wiedzę o zasadach prowadzenia badań naukowych z wykorzystaniem wybranych technik i narzędzi badawczych stosowanych w kosmologii			K_W02, K_W07
2.	student ma pogłębioną wiedzę o podstawowych procedurach naukotwórczych w naukach przyrodniczych			K_W11, K_W12
3.	student zna aktualnie dyskutowane w literaturze przedmiotu kwestie z zakresu filozofii przyrody i nauk przyrodniczych			K_W06, K_W15

W kategorii umiejętności		
1.	student dostrzega problemy filozoficzne współczesnej kosmologii, zna i rozumie stosowane w niej procedury naukowe oraz krytycznie ocenia informacje i argumenty w świetle stosowanych w tej nauce metod	K_U09, K_U16
2.	student posiada umiejętność interpretowania wiedzy kosmologicznej i wykorzystywania jej w budowaniu spójnego obrazu świata	K_U02, K_U04, K_U15
3.	student rozumie teksty analizowane i zalecane na zajęciach oraz potrafi rozwiązywać problemy wykorzystując literaturę przedmiotu	K_U07, K_U08
W kategorii kompetencji społecznych		
1.	student potrafi podejmować dyskusje i wyrażać sądy dotyczące poznawczej wartości wiedzy przyrodniczej	K_K02
2.	student jest otwarty na różne koncepcje dotyczące filozoficznej refleksji nad naukami przyrodniczymi, dostrzega potrzebę ciągłego dokształcania się, docenia rozwój wiedzy naukowej i posiada świadomość różnorodnych jej ograniczeń	K_K07
TREŚCI PROGRAMOWE (OPIS TREŚCI ZAJĘĆ)		
Wykład jest próbą uzasadnienia tezy, że kosmologie dedukcyjne nie są teoriami czysto apriorycznymi, gdyż dane obserwacyjne i wyniki doświadczeń stanowią ważny element nie tylko procedur ich sprawdzania (uzasadniania), lecz również procedur wchodzących w zakres kontekstu ich odkrycia. W tych ostatnich pełnią rolę inspiracji, ukierunkowują wybór problemów badawczych, decydują o przyjmowanych założeniach i wpływają na kształt formułowanych hipotez.		
METODY DYDAKTYCZNE*		
Wykład: wykład tradycyjny z elementami prezentacji multimedialnych wymagających komputera z dostępem do sieci Internet oraz rzutnika multimedialnego.		
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy opisać metody odrębnie dla każdej formy zajęć		
SPOSOBY OCENY STUDENTA*		
Wykład:		
1.	Egzamin ustny na koniec semestru - 100%	
* Powinien się tu znaleźć dokładny opis metod oceny pracy studenta, w ramach danego przedmiotu, z uwzględnieniem takich elementów jak forma, czas trwania, kalendarz (okres, częstotliwość), a także terminy zapisów na egzaminy i sesji egzaminacyjnych (także terminy odbiegające od regulaminowych). Do najbardziej popularnych form pomiaru/oceny pracy studenta należą np.: egzaminy ustne lub pisemne, eseje/ wypracowania, dysertacje, prace semestralne/ roczne/ dyplomowe, projekty i ćwiczenia praktyczne, ocenianie ciągle.		

SPOSOBY OCENY STUDENTA - SZCZEGÓŁY*				
Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Wiedza	student nie zna prowadzonych w kosmologii badań i nie ma wiedzy o obecnych w nauce problemach filozoficznych	student posiada minimalną wiedzę o stosowanych w kosmologii metodach badawczych, zna przykłady problemów filozoficznych w nauce i ma ogólną orientację w dyskusjach na ten temat	student zna stosowane w kosmologii sposoby prowadzenia badań, odkrywa problemy filozoficzne w nauce, posiada wiedzę nt. związków między nauką a filozofią oraz zna współczesne dyskusje z filozofii nauk przyrodniczych	student zna aktualnie stosowane w kosmologii strategie badawcze, samodzielnie odkrywa filozoficzne implikacje nauk przyrodniczych, posiada pogłębioną wiedzę nt. związków między naukami oraz aktywnie wykorzystuje ich osiągnięcia w budowaniu spójnego obrazu Wszechświata
Umiejętności	student nie dostrzega związków między różnymi dyscyplinami, nie rozumie stosowanych w kosmologii procedur i nie potrafi wykorzystać wiedzy przyrodniczej do budowania obrazu świata	student w minimalnym stopniu dostrzega związki interdyscyplinarne, rozumie procedury kosmologiczne i w dostateczny sposób potrafi w wykorzystać wiedzę przyrodniczą do budowania obrazu świata	student dostrzega związki między elementami wiedzy z różnych dyscyplin, potrafi ją interpretować i zasadnie wykorzystywać w budowaniu obrazu świata, oraz w sposób krytyczny konstruuje i ocenia argumenty	student wnikliwie interpretuje związki między elementami wiedzy z różnych dyscyplin, potrafi ją twórczo wykorzystać w budowaniu obrazu świata, ma świadomość złożoności problematyki angażowanej w spory światopoglądowe, oraz zasadnie konstruuje krytyczne argumenty
Kompetencje społeczne	student nie wykazuje zainteresowania wiedzą przyrodniczo-filozoficzną, ani dyskusją na te tematy i nie dostrzega możliwości praktycznego jej wykorzystania	student w minimalnym stopniu angażuje się w zdobywanie wiedzy przyrodniczo-filozoficznej i ma świadomość możliwości praktycznego jej wykorzystania	student bierze udział w procesie zdobywania i aktualizowania wiedzy przyrodniczo-filozoficznej, oraz wykorzystuje ją do budowania własnego światopoglądu	student systematycznie śledzi aktualne osiągnięcia naukowe, samodzielnie uzupełnia swoją wiedzę, aktywnie uczestniczy w dyskusjach i potrafi inspirować innych do zdobywania i pogłębiania wiedzy filozoficznej i przyrodniczej
* Proszę opisać stopień realizacji zakładanych efektów kształcenia dla przedmiotu, np.. Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat..., ma uporządkowaną wiedzę w zakresie..., nie potrafi tworzyć własnych narzędzi pracy..., potrafi sformułować problem i wskazać jego rozwiązanie..., nie angażuje się w proces nauki..., ma świadomość potrzeby podnoszenia swoich kompetencji...;				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA				
Forma aktywności			Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności*	
Godziny kontaktowe z nauczycielem			30	
Lektura zalecanej literatury			40	
Przygotowanie do zajęć oraz egzaminu			20	
SUMA GODZIN:			90	
* Średni nakład pracy studenta waha się od 1500 do 1800 godzin w roku akademickim, co oznacza, że 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta.				
SUMARYCZNA LICZBA ECTS DLA PRZEDMIOTU:			3	

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA	
1.	H. Bondi, <i>Kosmologia</i> , Warszawa 1965.
2.	D. Dąbek, <i>Czynnik empiryczny w kosmologiach globalnych</i> , „Studia Philosophiae Christianae”, 45 (2009), nr 1, 93-117.
3.	G. Gale, J.R. Urani, <i>Milne, Bondi and the 'Second Way' to Cosmology</i> , w: H. Goenner, J. Renn, J. Ritter, T. Sauer (red.), <i>The Expanding Worlds of General Relativity</i> , “The Center for Einstein Studies”, 7 (1999), 343-375.
4.	J. Turek, <i>Czynnik empiryczny w teoriach kosmologicznych</i> , „Roczniki Filozoficzne”, 41 (1993), z. 3, 5-47.
BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	G. Gale, N. Shanks, <i>Methodology and the Birth of Modern Cosmology</i> , “Studies in History and Philosophy of Modern Physics”, 27 (1996) B, 279-296.
2.	Z. Hajduk, <i>Filozofia przyrody. Filozofia przyrodoznawstwa. Metakosmologia</i> , Lublin 2004.
3.	Z. Hajduk, <i>Nauka a wartości. Aksjologia nauki. Aksjologia epistemiczna</i> , Lublin 2008.

20 czerwca 2012 r.

miejsce, data

ks. dr Dariusz Dąbek

podpis osoby odpowiedzialnej za przygotowanie karty przedmiotu